Posudek bakalářská práce *Komedie Carla Goldoniho*,
kterou přeložila Jana Slečková
na oboru italianistka ÚRS FFUK v Praze,
září 2012

Jana Slečková se v práci věnovala třem vybraným komediím Carla Goldoniho, které sledovala zejména s důrazem na Goldoniho vztah ke komedii dell´arte, na míru jeho ovlivnění touto tradicí. Zde si dovolím poznamenat, že nepovažují za šťastnou volbu komedie *La bottega del caffè* coby reprezentativní ukázky „komedie prostředí". Když na Goldoniho dílo pohlížíme chronologicky, vidíme, že *La bottega del caffè* vznikla dříve než „komedie charakteru" *La Locandiera*, ale v práci je zařazena až za ni, čímž se ve čtenáři vzbuzuje mylný dojem postupného vývoje. Je pravda, že prostředí v *Kavárničce* hraje svoji roli, ale přece jen je to zejména mravoličná komedie se dvěma hlavními postavami (kavárník Ridolfo a don Marzio), jež do jisté míry vytvářejí svůj protipól, ač – jak autorka správně uvádí – je zjednodušující chápat je jako vyhraněné symboly dobra a zla, a těmto dvěma protagonistům sekunduje chór menších postav. Po mém soudu by bylo vhodnější jako komedii prostředí analyzovat nářeční hry *Le barruffe chiozzotte, I rusteghi* nebo třeba *Il campiello*, v nichž se choralita postav, realističnost prostředí a věrohodnost nekomplikované zápletky projeví výrazněji. Průřez Goldoniho tvůrčí dráhou by tak byl úplnější a výmluvnější.

Práce je nicméně strukturována přehledně a při čtení působí dost kompaktním dojmem, tedy nerozpadá se na jednotlivé kapitoly. V úvodu je představena Goldoniho doba a dále pak život a dílo. Shrnout Goldoniho spletité životní peripetie i jeho rozsáhlé dílo do několika stran není snadný úkol, a musím konstatovat, že Jana Slečková ho zvládla vcelku dobře. Možná by bylo lepší vybrat si jiný sekundární zdroj než už poněkud zastaralou Bukáčkovu monografii, výborná volba je naopak monografiie Roberta Alongeho. Za velmi dobře zpracovanou pak pokládám podkapitolu věnovanou komedii dell´arte a jejím postavám. K jednotlivým analýzám zvolených děl žádné zásadní výhrady nemám. Autorka se zaměřuje především na postavy, jejich vztahy a proměny a vnímá je i v komparativním hledisku, upozorňuje třeba na to, že „výraznou postavou Trufaldina připravil Goldoni „ornou půdu" pro charakterní komedie, jako je například *La Locandiera*" (s. 29) a odhaluje, že v postavě odvážné Beatrice ze *Sluhy dvou pánů* lze spatřovat jakýsi zárodek postavy hostinské Mirandoliny. Pokud jde o Mirandolinu, autorka ji čte (a odvolává se na

monografii Guida Nicastra) jako postavu „cynickou, chladnou a vypočítavou“ (s. 33). S tím by se asi dalo polemizovat, Mirandolina je především pragmatická. Musí obstát v mužském světě, a je natolik inteligentní, že chápe, že k tomu může využít ženských zbraní. Ješitnost a koketérie jí asi nechybí, ale cynismus a vypočítavost u ní nenacházím. Navíc je to postava obdařená jistou dávkou sympatií svého autora, který jí dal vtip a smysl pro humor. A sympatizuje s ní nejen jako s představitelskou měšťanské třídy, jak uvádí autorka (s. 49). Alespoň na mě tak působí, nemyslím si, že ji chtěl Goldoni napsat jako zápornou postavu. Ale to neznamená, že bych Janě Slečkové chtěla upírat právo na její interpretaci. Analýza *Kavárničky* pak podle mě dokládá to, co jsem o nepříliš šťastném zařazení hry do „komedií prostředí“ napsala na začátku.

V závěru pak autorka přesvědčivě shrnuje výsledky svých analýz. Zde nerozumím tomu, co míní tvrzením, že Goldoni: „Opustil používání dialektů a dal dílu jednotný jazyk, benátštinu.“ (s. 48) Zaprvé není jasné, zda hovoří o celé tvorbě, nebo se to ještě má vztahovat ke komedii *Sluha dvou pánů.* Goldoni (pokud jde o celou jeho tvorbu) píše své hry v italštině (mnohé se neodehrávají v Benátkách a okolí) i v benátštině, uvádí na scénu postavy z různých koutů Itálie, a ty pak v benátštině rozhodně nehovoří.

Po stylistické stránce má práce slušnou úroveň, jen občas narazíme na nějaký anakolut: „…za jeho hlavní představitele můžeme považovat tvůrce tragédií (…) a především Benátčan … Carlo Goldoni,“ (s. 9); či nevhodně zvolený výraz nebo vazba: „ostatní jeho hry *bývají dávány do pozadí* “(s. 6), „vytvořil charaktery, ve kterých se diváci vždy *shlédli*“ (s. 49), „patří do měšťanstva, *ke kterému* Goldoni sympatizoval. Hrubých chyb se autorka téměř vyvarovala, až na „se objevoval*i* postavy“ (s. 15). „Komorní“ na str. 10 má být asi „komoří“.

Závěrem: Práci Jany Slečkové hodnotím jako pečlivou a celkem zdařilou, k obhajobě ji samozřejmě doporučuji. Vzhledem k výše uvedeným připomínkám navrhuji známku velmi dobře.

V Praze dne 4/9/2012

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.
oponentka